

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/6118 din 13.04.2023

La nr. 18-69-3573 din 3 aprilie 2023

Ministerul Finanțelor

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege organică *pentru modificarea unor acte normative (număr unic 241/MF/BNM/2023)*, comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm condescendent expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.04.13 11:09:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA	13. APR. 2023
CODUL	#-1354

Ex.: ☞ Cristina Chistol ☎: 0 (22) 257-421

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr. 02-4/1062 din 19.04.2023
La nr. 18-69-3573 din 03.04.2023

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
cancelaria@gov.md

Re.: aviz proiect de lege număr unic 241/MF/BNM/2023

Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF), cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative) (în continuare - proiect), intervine cu următoarele propuneri și obiecții. Premergător și din punct de vedere conceptual, CNPF notează că potrivit pct. 2 din Nota informativă la proiectul de lege, „*Proiectul este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 178 din 11.09.2020 [...] care are ca finalitate atribuirea Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a unor competențe de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar [...] atribuții exercitate în prezent de Comisia Națională a Pieței Financiare*”. Concomitent, proiectul vine să instituie reglementări conexe acțiunilor în instanțele de judecată, implicit reținerea/atribuirea în raport cu CNPF a calității de parte în procesele de judecată în condițiile stabilite potrivit Art. X alin. (12) – (17). Având în vedere cele menționate, CNPF enunță raționamentul revizuirii conceptuale a prevederilor expuse, consemnând infra următoarele raționamente.

Preluarea litigiilor în speță de către BNM va asigura consecvența cu cadrul normativ în vigoare din 1 iulie 2023. În acord cu prevederile Legii nr. 178/2020, din 01.07.2023 urmează a fi transmise toate atribuțiile de licențiere, reglementare și supraveghere ale CNPF pe piața asigurărilor și piața creditară nebanară. Respectiv, după intrarea în vigoare a Legii nr. 178/2020, actele normative aferente sectoarelor pieței financiare nebanare vizate vor fi puse în responsabilitatea BNM, iar prin realizarea de către BNM a sarcinilor, ulterior datei de 01.07.2023, conexe cu sectoarele preluate, inclusiv activitatea de reprezentare în instanțele de judecată, s-ar asigura concordanța și coerența cu legislația în vigoare din data menționată. În acest sens, necesită a fi relevat că litigiile cu implicarea CNPF au la bază acțiuni în contestare, acțiuni în obligare și acțiuni în realizare. Astfel, potențialele decizii favorabile reclamantilor, ar putea reclama adoptarea unor

decizii din partea autorității, care se vor referi anume la componenta de autorizare și supraveghere, care din 01.07.2023 trec în competența BNM.

Tot aici, cu referire la norma de la art. X alin. (19), CNPF reține că soluția propusă, nu se racordează principiilor de durabilitate, respectiv, nu pot fi considerate o oportunitate pe termen lung (unele litigii pot dura mai mult de 5 ani). Redacția actuală a proiectului, ar genera o continuă sincronizare a activităților de către două autorități publice distincte. Totodată, în sensul Standardelor naționale de control intern în sectorul public (SNCI)¹, autoritatea stabilește principalele surse de informații necesare managerilor și angajaților pentru îndeplinirea atribuțiilor, precum și cantitatea, calitatea, periodicitatea, sursa și destinarii informațiilor, acțiunile necesare pentru producerea, transmiterea și primirea operativă a informațiilor respective. Deci se reclamă asigurarea unui circuit intern continuu al informației determinat *ab initio* de existența acesteia în cadrul autorității publice.

Totodată, preluarea litigiilor se realizează principiilor de eficiență în gestiunea resurselor autorității publice. În sensul resurselor aflate la dispoziția CNPF, adițional a se lua act și de faptul că, urmare a modificărilor care vor viza art. 6 alin. (1) lit. f) și h) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, începând cu 01.07.2023 CNPF va fi lipsită de o parte a surselor din care, în prezent, se finanțează. Or, din perspectiva eficienței financiare și a principiilor bugetare, autoritatea trebuie să își formeze bugetul reieșind din premisa și cerința reclamată de atribuțiile cu care este investită de lege. Asigurarea reprezentării în instanțele de judecată, pe o perioadă nedeterminată în cadrul litigiilor care nu se pliază cu sfera de competență a autorității, este lipsită de eficiență și raționament economic. Mai mult, nu poate fi garantată opțiunea angajaților CNPF care gestionează litigiile pe domeniile transferate, de a-și continua activitatea în cadrul autorității. A se nota că, actualmente în sarcina Departamentului juridic din cadrul CNPF este gestionarea și reprezentarea în cadrul a circa 112 litigii.

În susținerea celor evocate, a se reține că activitatea unei autorități trebuie să se interpună principiilor generale și standardelor de control financiar public intern. Or, răspunderea managerială este proporțională gestionării optime a resurselor conform obiectivelor autorității, pe baza principiilor bunei guvernări, prin implementarea sistemului de control intern managerial și a activității de audit intern în sectorul public. În acest sens, în sfera sa de competență, CNPF, implicit în formula de după 01.07.2023 este ținută să respecte principiile bunei guvernări - transparență și răspundere, economicitate, eficiență și eficacitate, legalitate și echitate, optimizare a activelor și pasivelor, etică și integritate în activitatea entității publice. Păstrarea componentei de gestiune a litigiilor în sarcina CNPF vine în disonanță cu obiectivele sistemului Control Intern Managerial (CIM) enunțate. Or, evaluarea obiectivelor de performanță și cuantificarea acestora nu se pliază cu gestionarea unor procese care nu vor avea legătură și nu vor deriva din activitatea de bază a autorității. Conform SNCI, în coraport cu atribuțiile legale statuate de lege, managementul performanțelor și al riscurilor prevede necesitatea de stabilire a obiectivelor pentru sistemele / procesele operaționale,

¹ Ordin Ministrului Finantelor nr.189/2015 cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public

precum și identificare, evaluare și control al riscurilor, care pot influența atingerea acestora.

Este imperativ a semnală că obiectivul și misiunea CNPF, în condițiile Legii nr. 178/2020 se redefinesc urmare a transformării instituționale și implicit revizuirii mandatului oferit de legiuitor. În sensul SNCI, misiunea este o enunțare scurtă a scopului general al entității publice. Misiunea ghidează acțiunile, oferă o direcție și un cadru pentru formularea strategiilor entității publice. Misiunea entității conține: scopul de bază al entității publice, părțile primare interesate, responsabilități și servicii prestate, care nu pot fi distincte de mandatul concret stabilit de legiuitor.

Revizuirea normelor din proiect va asigura raportarea consecventă a răspunderii, or norma de la art. VIII alin. (3) din Legea nr. 178/2020, vine în susținerea prevederilor existente din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare, care statuează că autoritățile (persoanele cu funcție de demnitate publică și angajații) *nu răspund civil, administrativ, contravențional sau penal pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință, a oricărui act sau fapt legat de exercitarea atribuțiilor, care a cauzat prejudicii unor terți.* În speță, litigiile aflate pe rol nu vizează constatarea îndeplinirii sau omisiunea îndeplinirii oricărui act. Pe cale de consecință, responsabilitatea în sensul normei din Legea nr. 178/2020 nu poate fi interpretată drept temei pentru dispersia unor proceduri administrative care vădit vizează competențele unei autorități, ultima fiind nu doar succesori al drepturilor și atribuțiilor, dar și a obligațiilor conexe.

Complementar, speța poate fi examinată și prin analogia normelor prevăzute de Codul de procedură civilă în litigiile civile. Potrivit art.59 Cod procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios. În acord cu art.70 Cod procedură civilă - *în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesori ei în drepturi. Actele săvârșite pînă la intrarea în proces a succesoriului sînt obligatorii lui în măsura în care ar fi fost obligatorii persoanei pe care succesoriul în drepturi a subrogat-o.*

În sensul celor expuse, CNPF insistă ferm asupra poziției de preluare de către BNM a litigiilor și implicit procedurilor prelabile după transferul de competență în condițiile Legii nr. 178/2020

Complementar, se înaintează următoarele obiecții și propuneri punctuale.

1. Art. I pct.3 din proiect, în partea ce ține de completarea art.75² cu alin.(2²), în vederea asigurării echilibrului reglementărilor opinăm asupra necesității substituiri cuvintelor ”radiere din registru” cu textul ”suspendare sau radierea din registru”, raționamentul fiind faptul că art. 20 din Legea nr. 1/2018 prevede și procedura de suspendare din registru.

2. Art. II:

1) la pct.3, considerăm necesară identificarea certă a persoanelor (fizice sau juridice) de la care se va solicita informația, cu includerea în nota informativă a unei argumentări privind necesitatea, dar și temeiul legal al solicitării acestor informații. De notat că, autoritatea de supraveghere, este în drept să solicite informații de la asociații și administratorii acestora (art.46 alin.(5) din Legea 139/2007), iar, în cazul în care informația se solicită în scopul stabilirii în activitatea administratorilor a unor acțiuni de fraudă, sau furt, în acest sens urmează a fi antrenate organele de drept. În context, având în vedere că competența autorității de supraveghere se extinde doar asupra asociațiilor și administratorii acestora, în cazul solicitării, și respectiv, neprezentării informației de către o persoană care nu este în aria de competență a Băncii Naționale a Moldovei (în continuare - BNM), norma dată nu va putea fi pusă în aplicare.

2) la pct. 5 - alin. (3) lit.i) din art. 49, dar și pe tot textul legii textul "*filiale, reprezentanțe*" urmează a fi substituit cu "*sucursale*".

3) La pct.6 din proiect, considerăm relevantă reexaminarea amendamentelor prin prisma următoarelor argumente. Prin adoptarea Legii nr. 259/2018 pentru modificarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007, Parlamentul călăuzindu-se inclusiv de recomandările Băncii Mondiale, a susținut reformarea sistemului asociațiilor de economii și împrumut, având ca scop asigurarea stabilității sistemului de asociații de economii și împrumut în ansamblul său, în contextul pasibilelor riscuri generate de nerambursarea în termen a depunerilor de economii atrase de la populație, prin aplicarea unui șir de măsuri precum interzicerea investirii în valori mobiliare corporative de către asociații pentru minimizarea riscurilor de lichidate aferente efectuării acestor investiții, stabilirea cadrului juridic pentru instituirea de către CNPF a regimului de administrare specială a asociațiilor prin intermediul unei Asociații Naționale Centrale Asociațiilor de Economii și Împrumut (ANCAEÎ). Totodată, în vederea asigurării unei politici și direcții unice de dezvoltare a sectorului, complementare celei de stat, prin legea menționată s-a propus sporirea capacităților instituționale a asociației centrale, inclusiv stimularea gestionării diverselor linii de creditare îndreptate spre asociațiile de economii și împrumut, acordarea de instruire și reprezentare și sprijinirea autorității de supraveghere la monitorizarea performanței instituției prin delegarea anumitor împuterniciri, dar și în scopul excluderii conflictului de interese care eventual poate apărea în cazul delegării anumitor atribuții, inclusiv de administrare specială către ANCAEÎ, s-a decis instituirea unui Consiliu de administrare profesionist, inclusiv oferindu-i autorității de supraveghere dreptul de a delega reprezentanții săi. Astfel, având în vedere rolul și misiunea ANCAEÎ pentru întreg sistemul de asociații de economii și împrumut, reprezentanții autorității de supraveghere în Consiliului ANCAEÎ, fiind independenți de sistemul asociațiilor, oferă o percepție corectă în ceea ce ține de exercitarea de către ANCAEÎ a atribuțiilor care îi revin, inclusiv, gestionarea prudentă și profesională a fondului de lichidități, implementarea regimului de administrare specială, etc. în acest fel contribuind la consolidarea supravegherii din partea autorității a întreg sistemului, ceea ce contribuie într-un mod unic la dezvoltarea durabilă a sectorului asociațiilor de economii și împrumut și prevenirea crizelor de sistem.

3. Art. III:

1) La pct. 3 și pct. 5, implicit modificările propuse la art. 17 alin. (1) și art. 19 alin.

(5), în contextul preluării supravegherii de către BNM a organizațiilor de creditare nebanară, asociațiilor de economii și împrumut și societăților de asigurări, atenționăm asupra imposibilității efectuării atribuțiilor de control și respectiv, sancționare prevăzute la art.19 alin.(5) din proiect, în raport cu sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit care nu sunt entități supravegheate de BNM, în categoria cărora se înscriu: persoanele juridice prestatoare de servicii comunale și cele de telecomunicații, orice persoană juridică sau întreprinzător individual care acordă credite sau furnizează bunuri și servicii în credit, precum și întreprinderile de colectare a datoriilor, etc. (a se vedea noțiunile de sursă de formare a istoriei de credit și utilizator a istoriei de credit din art.2).

2) La pct. 3, cu referire la art.17 alin.(4¹), a se lua în considerare argumentele similare expuse în raport cu Art. II la pct. 1 din prezentul aviz.

3) La pct. 5, cu referire la art. 19 alin.(4) lit. d), menționăm, că normele privind funcționarea sistemului informațional și/sau de securitate informațională a biroului istoriilor de credit sunt stabilite în Regulamentul privind sistemele informaționale utilizate pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit (Anexa nr.1 la Hotărârea CNPF nr.8/15/2009), emis întru aplicarea art.18 alin.(2) subpct.1) lit. b) din Legea nr.122/2009. Respectiv, prescrierea modificării normelor menționate supra echivalează cu prescrierea stabilită la lit. a) ”*încetarea și lichidarea încălcărilor*”, dat fiind că se încalcă cerințele actului normativ. În cazul constatării anumitor deficiențe ce țin de funcționarea sistemului informațional și/sau de securitate informațională la birourile istoriilor de credit, urmează a fi modificat actul normativ, care în mod obligatoriu va impune tuturor birourilor istoriilor de credit licențiate conformarea noilor cerințe.

4. Art.VII din proiect:

1) Pct. 1 urmează a fi revizuit în condițiile în care potrivit art. 2 Cod administrativ, prevederile Codului determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. Totodată, art. 5 Cod administrativ, stabilește că activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Pe cale de consecință, se notează că regimul juridic al soluționării pretențiilor de către organizațiile de creditare nebanară nu constituie obiect de reglementare a Codului administrativ.

2) La pct. 2, opinăm că modificarea propusă la art.7 alin.(4¹), nu aduce plus valoare, în contextul în care Legea nr. 122/2008, obligă doar furnizarea de către organizațiile de creditare nebanară la biroul istoriilor de credit a informației aferente contractelor de credit încheiate cu debitorii proprii (în calitate de sursă), dar nu solicitarea de rapoarte de credit (în calitate de utilizator), această obligație fiind stabilită în Regulamentul privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebanară (Hotărârea CNPF nr. 20/5/2022).

3) La pct. 5, aferent modificării art. 23 alin. (7) a se consemna argumentele similare expuse în raport cu Art. II la pct. 1 din prezentul aviz).

5. Art. VIII se propune a fi expus în următoarea redacție:

”Alineatul (2) litera b) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 235-239, art. 522), textul „transferul bazelor de date, pe suport de hârtie și în formă electronică” se substituie cu textul „structura tabelor bazelor (relaționale) de date pe suport de hârtie și a copiilor bazelor de date în formă electronică, a textelor codurilor sursă ale sistemelor informatice actualizate la ziua transmiterii, precum și a copiilor compilate a sistemelor informatice și a drepturilor de utilizare a acestora”.

Raționamentul redacției propuse rezidă din faptul că bazele de date ale sistemelor informaționale sunt constituite din peste 100 de tabele, cu un număr extrem de mare de câmpuri, iar numărul de înregistrări în bazele de date depășește câteva milioane. Imprimarea lor pe hârtie este imposibilă.

6. Cu referire la Art. IX.:

1) Aferent amendamentului propus la articolul 122, alineatul (2) lit.c2) - „amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei până la 1 milion de lei;” – relatăm că, în sensul art. 4 din Legea nr. 92/2022, intermediarul în asigurări persoana fizică poate avea calitatea doar de „agent de asigurare persoană fizică”.

Conform datelor din Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurace (la moment) este înregistrat în calitate de agent de asigurare persoană fizică, doar o singură persoană. Prin urmare, se impune revizuirea oportunității stabilirii amenzii. Pentru a extinde aria de aplicabilitate a prevederii prenotate, se propune substituirea textului „intermediarului în asigurări persoană fizică” cu „personalul propriu al intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări”.

Complementar, Art. IX. din proiect, se propune a fi completat cu următoarele amendamente esențiale pentru aplicarea eficientă a actului normativ respectiv:

1) La articolul 4 în definiția „asistentul în brokeraj” înainte de textul „persoană fizică”, a se completa cu textul: „întreprinzătorul individual”.

2) La articolul 10 se completează cu alineatul (15¹) cu următorul cuprins:
„(15¹) Asigurătorul care deține licență pentru categoria "asigurare generală" sau categoria "asigurare de viață" are dreptul, fără a dispune de licență pentru reasigurare, să desfășoare activitate de reasigurare proporțională și neproporțională numai în limitele tipurilor/claselor de asigurare pentru care a obținut licență.”

3) La articolul 35:

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

”(5¹) În cazul desemnării de instanța de judecată a persoanei cu funcții de conducere, persoana respectivă poate începe să își exercite atribuțiile doar după ce a fost aprobată de autoritatea de supraveghere. În cazul în care persoana desemnată de instanța de judecată nu a obținut aprobarea autorității de supraveghere, instanța de judecată va desemna o altă persoană.”

alineatul (12) va avea următorul cuprins:

„(12) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, atribuțiile consiliului societății nu pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor.”.

4) La articolul 37 alineatul (2) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:

„Numirea în funcție a membrilor comitetului de audit, inclusiv a persoanelor realese în funcțiile respective, se aprobă în prealabil de autoritatea de supraveghere în condițiile actelor sale normative.”

5) Articolul 50 se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Asigurătorii sau reasigurătorii dezvăluie pe pagina web oficială a lor informația despre identitatea deținătorilor direcți și indirecti de participații calificate, inclusiv a beneficiarului efectiv, și despre nivelul acestor participații în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale autorității de supraveghere.”

6) La articolul 53 alineatul (1) cuvântul „acceptată” se înlocuiește cu cuvântul „aprobată”.

7) La articolul 60 alineatul (1) după textul „totalul rezervelor tehnice” se completează cu textul „, diminuate cu cote deținute de reasigurători”.

8) La articolul 96 alineatul (12) textul: „supus avizării de către autoritatea de supraveghere” se înlocuiește cu textul „notificat autorității de supraveghere”.

9) Articolul 106 se completează cu alineatele (12)-(14) cu următorul cuprins:

„(12) Numirea în funcție a persoanelor cu funcții de conducere a brokerului de asigurare și/sau de reasigurare și a agentului de asigurare persoana juridică, inclusiv a persoanelor interimare/realese în funcțiile respective, se aprobă, în prealabil de autoritatea de supraveghere.

(13) Numirea în funcție a contabilului-șef al brokerului de asigurare și/sau de reasigurare și a agentului de asigurare persoana juridică trebuie să fie notificată autorității de supraveghere. În cazul notificării, autoritatea de supraveghere se poate opune ulterior numirii în funcție, solicitând luarea măsurilor necesare în vederea conformării cu prezenta lege și cu actele normative emise în aplicarea acesteia.

(14) În sensul alin.(12)-(13), criteriile, lista documentelor și/sau informațiile pentru realizarea evaluării și aprobării/notificării se detaliază prin actele normative ale autorității de supraveghere.”

10) La articolul 107

la alineatul (2) după textul „agenții de asigurare” se completează cu textul „și agenții bancassurance”;

la alineatul (10) după cuvântul „agentului de asigurare” se completează cu textul „și agentului bancassurance”.

11) La articolul 108 alineatul (7) textul „și al agenților de asigurare” se substituie cu textul „, al agenților de asigurare și al agenților bancassurance”.

12) La articolul 109

la alineatul (1) înainte de textul: „persoană fizică” se introduce textul „, , întreprinzător individual”;

la alineatul (3) înainte de textul: „persoană juridică” se introduce textul „, întreprinzător individual și”

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul asistenților în brokeraj care subscriu exclusiv asigurări de viață prevederile alin.(3) lit. a), b) – nu se aplică.”

alineatul (4) se expune în următoare redacție: *”Fondatorii și angajații asistentului în brokeraj nu pot fi fondatori și angajați ai asigurătorilor sau reasigurătorilor, ai intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări.”*

13) Articolul 111 alineatul (1) lit. a) la final se completează cu textul: *”cu*

condiția transferării integrale a sumelor încasate cu titlu de prime de asigurare și/sau de reasigurare.”.

7. Proiectul se va completa cu Art. X., după cum urmează:

„Art. X. – Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129-133, art. 239) se modifică după cum urmează:

1) La articolul 8 alineatul (6) în a doua propoziție textul *„cu condiția achitării integrale a primei de asigurare”*, se înlocuiește cu textul: *„ în condițiile art. 12 alin. (2)”*.

2) Articolul 12 alineatul (2) la final se completează cu textul: *„, , cu excepția autorităților contractante care participă în condițiile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice la procedura de achiziție publică”*.

8. Art. X. din proiect devine Art. XI., în raport cu care, vor fi luate în considerație următoarele propuneri:

1) La alineatul (2), este necesară clarificarea sau revizuirea termenului *„periodică”*, or acesta, în sensul rigorilor stabilite la art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, comportă un caracter imprecis: *„Textul actului normativ [...] se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”*. Subsecvent, rămâne incertă modalitatea de punere în executare a mecanismului de actualizare, în condițiile în care, potrivit normei din proiect, acesta ar funcționa după data de 1 iulie 2023 – perioadă în care, potrivit competențelor prevăzute de legea cadru, CNPF nu va mai deține alte acte decât cele transmise până la 30 iunie 2023.

2) La alineatul (3), cuvintele *„prin decizie precedată de avizul pozitiv al Băncii Naționale a Moldovei”*, vor fi excluse, întrucât măsura propusă vine în contradicție cu independența instituțională a CNPF, statuată de legiuitor la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/1998. De asemenea, pornind de la faptul că transmiterea și preluarea este un proces interinstituțional, rezidă raționamentul juridic al includerii în proiect a unor prevederi aferente constituirii comisiei corespunzătoare și la nivelul BNM, or, examinarea posibilității instituirii unui grup interinstituțional.

În context, se comunică imperativul clarificării normei propuse și sub aspectul corelării acesteia cu depășirea termenului reglementat la art. VIII alin. (2) lit. b) din Legea nr. 178/2020.

3) La alineatul (6):

- Lit. b): deși este justificată din punct de vedere practic prelungirii termenului de finalizare a procedurii administrative, se relevă existența rezervelor privind corespunderea reglementărilor propuse, la normele imperative ale Codului administrativ, și implicit principiile procedurii administrative.

- Lit. c): în lipsa unor reglementări în speță conținute în cadrulul normativ special aplicabil percepției taxelor și plăților de către CNPF (art. 6 din Legea nr. 192/1998 și Hotărârea CNPF nr. 56/13/2022 privind cuantumul taxelor și plăților în anul 2023), norma propusă în proiect, induce un caracter abuziv, respectiv, se va exclude din proiect.

4) Cu referire la alineatul (7) litera c), a se reține că, actele CNPF prin care se constată rezultatele controalelor, conțin și sancțiunea corespunzătoare încălcării, fapt care finalizează procedura administrativă cu privire la efectuarea controlului, ceea ce induce lipsa oportunității pentru includerea normei vizate în proiect.

Subsecvent, BNM va deține plenitudinea de competențe pentru monitorizarea executării prescripțiilor și sancțiunilor stabilite de către CNPF, cu posibilitatea intervenției după caz.

5) Adițional, pornind de la faptul că alineatele (6), (7) și (8) reprezintă prevederi generale privind procedura administrativă, se relevă posibilitatea comasării normelor menționate.

6) Cu privire la alineatul (9), se propune revizuirea normei în sensul asigurării transferului actelor procedurii administrative până la data de 30 iunie 2023, însă exceptând dosarele administrative în raport cu care, în condițiile Codului administrativ, termenul pentru finalizare este data de 30 iunie, fie, până la acea dată, nu a expirat termenul pentru depunerea cererii prealabile. Raționamentul sesizat constă în imposibilitatea, în condițiile redacției actuale a normei din proiect, de asigurare a respectării de către CNPF a prevederilor imperative ale Codului administrativ, în special cu referire la necesitatea de operare în desfășurarea procedurii administrative, cu actele juridice primare conținute în dosarul administrativ, obligativitatea întocmirii dosarului administrativ (art. 82 din Codul administrativ), care trebuie să conțină toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura respectivă, precum și deținerea acestuia întru asigurarea accesului participanților la dosarul administrativ în speță (art. 83).

Adițional, CNPF propune următoarea redacție a literei b) din același alineat:

„b) comunică participantului la procedura administrativă că realizarea procedurii administrative, începând cu 1 iulie 2023, se realizează de către Banca Națională a Moldovei, în condițiile prezentei legi.”

7) La alineatul (10), în special în partea ce ține de raportările zilnice și săptămânale, întru evitarea erorilor/impedimentelor tehnice, sensibilizăm asupra necesității desfășurării, în prealabil, a unor măsurilor de familiarizare a participanților cu sistemele de raportare ale BNM.

8) Redacția actuală a normei incluse în alineatul (11), impune necesitatea revizuirii, având în vedere că până la data de 30 iunie 2023, inclusiv, CNPF este unica autoritate responsabilă pentru reglementarea, autorizarea activității participanților la piața financiară nebancaară, precum și supravegherea respectării legislației de către ei, corespunzător, este unica autoritate care deține dreptul de a încasa plățile regulatorii pentru perioada de supraveghere de până la 1 iulie 2023.

9) La alineatul (12), textul *„sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe,”* se exclude.

10) Aferent alineatului (13), a doua propoziție, se atenționează că norma vine în contradicție cu art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, *„Comisia Națională funcționează potrivit prevederilor Constituției, prezentei legi, altor acte legislative, regulamentului propriu și este independentă în exercitarea funcțiilor sale.”*, corespunzător, urmează a fi exclusă din proiect. Excluderea este susținută și de imperativul asigurării principiilor eficienței, transparenței și comprehensibilității procedurii prealabile.

11) La alineatul (20), cuvintele „prin decizie a Comisiei Naționale a Pieței Financiare” se va exclude.

12) Se va completa cu alineatele (23) – (24), cu următorul cuprins:

„(23) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi asiguratorii la care atribuțiile consiliului societății au fost exercitate de adunarea generală a acționarilor, în sensul art.35 alin.(12) din Legea nr.92/2022 vor identifica

persoanele și vor prezenta seturile de documente necesare pentru aprobare prealabilă.

(24) Până la expirarea termenelor enunțate în Legea nr. 880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, în scopul asigurării integrității și evitării riscului de pierdere, deteriorare a fondului arhivistic al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, parte a patrimoniului documentar național, se va realiza transmiterea anticipată, la păstrare de stat a documentelor Fondului arhivistic de stat, de la Comisia Națională a Pieței Financiare în arhivele din subordinea Agenției Naționale a Arhivelor. Fondul arhivistic intenționat predării la păstrare de stat va include dosarele pentru perioada 2007-2019, precum și cele recepționate ca rezultat al procesului de absorbție a două instituții de supraveghere de pe lângă Ministerul Finanțelor.

Dosarele transmisibile utilizate în activitatea curentă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și dosarele în perioada 2020 - 30 iunie 2023, implicit ce vizează licențierea / autorizarea / avizarea / controlul / raportarea / certificarea participanților la piața asigurărilor, asociațiilor de economii și împrumut, organizațiilor de creditare nebancaară și birourilor istoriilor de credit urmează a fi transmise Băncii Naționale a Moldovei”.

Urmare a celor expuse, CNPF consemnează că revizuirea proiectului, prin prisma propunerilor și obiecțiilor expuse, va asigura într-un final, realizarea competențelor de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar în cel mai eficient mod.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.04.19 17:39:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/1441 din 30.05.2023
La nr. 16/2-05/62

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
official@bnm.md

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA 30. MAI. 2023	
CODUL 4-1861	

Copie: Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Re.: *aviz proiect de lege număr unic 241/MF/BNM/2023*

Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF), cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative) (în continuare - proiect), menține poziția expusă anterior prin scrisoarea nr. 02-4/1062 din 19.04.2023, în partea aspectelor care nu au fost acceptate în cadrul primei runde de sintetizare a avizelor, inclusiv reieșind din raționamentul necesității ajustării expunerilor în proiect cu termeni ce derivă din situația existentă la data preluării atribuțiilor. Complementar, în contradictoriu cu cele expuse în Sinteza anexată la proiectul supus avizării repetate, CNPF reține următoarele.

În partea ce ține de poziția autorului în materie de transfer al litigiilor către Banca Națională a Moldovei (BNM), Nota informativă la proiect și în subsecvent Sinteza pe marginea avizelor parvenite de la autorități, nu conțin o identificare clară și argumentată care să combată raționamentele practice care susțin transferul litigiilor către aceasta. Or, într-un mod eronat instituția „răspunderii” este confundată cu cea a „reprezentării”. În situațiile clasice, cele două instituții sunt indisolubil legate, însă Legea nr. 178/2020 determină circumstanțe specifice în rezultatul cărora procesele dintr-o instituție necesită a fi preluate prin efect oglindă în cadrul celeilalte instituții, asigurând continuitatea dar și separarea răspunderii pentru acțiunile până și după transfer, inclusiv reieșind din volatilitatea proceselor respective. Cu titlu de exemplu și exercițiu practic, în mod reiterat, menționăm că în condițiile art. 16 alin. (6) din Legea nr. 92/2022, retragerea licenței nu absolvă asiguratorul de supravegherea ulterioară de către autoritatea de supraveghere. În condițiile, retragerii licenței unui asigurator de către CNPF, după intrarea în vigoare a legii noi cu privire la activitatea de asigurare, și având în vedere

preluarea atribuțiilor autorității de supraveghere de către BNM se conchide că monitorizarea procesului de onorare a obligațiilor asumate anterior de către asigurator se va realiza de ultima. În speță, urmare a procedurii de administrare specială, CNPF a dispus retragerea licenței și intentarea procedurii de insolvabilitate față de un fost asigurator, fără a înlătura administratorul special desemnat de către CNPF. Ulterior depunerii cererii de intentare a procedurii de insolvabilitate, instanța la cererea administratorului autorizat a dispus înlăturarea de la administrarea entității a administratorului special desemnat de CNPF, act contestat de către ultima. Astfel, în ipoteza admiterii recursului CNPF și a administratorului special, circumstanțele speței vor reclama desemnarea unui nou administrator special sau menținerea calității respective de către administratorul special anterior. În atare condiții, nu este clară delimitarea atribuțiilor între cele două autorități, or calitatea procesuală pe care o deține CNPF în cauzele de insolvabilitate este interdependentă de calitatea de autoritate care reglementează activitatea de asigurare (art. 236 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149/2012). Din speța expusă, precum și în raport cu celelalte litigii care țin nemijlocit de domeniile asigurări și creditare nebancaară, se relevă că proiectul vine în contradicție cu principiile continuității activității de reglementare și supraveghere. Or, indiferent de deținătorul nominal al unor atribuții, respectivele sunt onorate în virtutea interesului public și al mandatului oferit de stat. Având în vedere argumentele expuse anterior precum și cele din prezenta, apreciem că proiectul nu poate fi promovat în formula înaintată, CNPF expunând în acest sens aviz negativ.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.05.30 16:25:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr.	3007 – 78	din	26.05.2023
La nr.	16/2-05/62	din	24.05.2023

Ministerul Finanțelor

copie: Banca Națională a Moldovei

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat *proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative)*, prezentat spre avizare repetată, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm că susținem proiectul de lege în cauză în principiu.

Totodată, pornind de la misiunea AGE de implementare a politicii de stat în domeniile modernizării serviciilor publice și e-Transformării guvernării, propunem ca la definitivarea proiectului să se în considerare următoarele raționamente:

Conform Art. V din proiectul de lege se prevede modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prin excluderea activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebanca) de la aplicarea legii în cauză. Conștientizăm că amendamentul respectiv se argumentează prin necesitatea corelării cu normele juridice speciale din art.5 alin.(6) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și, respectiv, art.4 alin.(6) din Legea nr.192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare. Însă, această presupune inclusiv și exceptarea BNM și CNPF de obligația de emiteră a actelor permissive prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP), conform art.6 alin.(2²) din Legea nr.160/2011.

În aceste condiții, în scopul asigurării eficienței exercitării de către BNM a atribuțiilor sale de bază aferente procedurilor de licențiere, autorizare sau certificare în domeniile reglementate și supravegheate, precum și transparentizării activității acestui regulator, considerăm oportun completarea Art. I din proiectul de lege cu o modificare a art.5 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, cu litera p), care să prevadă o atribuție nouă a acestei autorități autonome, după cum urmează:

„j) creează și întreține rețeaua informațională, necesară autorizării și supravegheții activității în domeniile pe care le reglementează, precum și baza informațională publică privind titularii de licențe, autorizații și certificate emise, oferă publicului larg informațiile cu privire la activitatea sa în aceste domenii;”.

În context, considerăm oportun de menționat că o normă similară se regăsește în art.8 lit.j) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

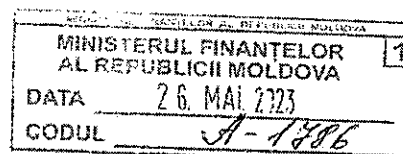
Digitally signed by Tumoruc Olga
Date: 2023.05.26 09:47:02 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Directoare

Olga TUMURUC

Ex.: Eduard Fricățel,
e-mail: eduard.fricatfel@egov.md
tel.: 0794 38 138

Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.
Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://mcsim.gov.md>

Guvernul Republicii Moldova

Agenția Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.06-04-3621 din 05.06.2023

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei
official@bnm.md

Urmare demersului Ministerului Finanțelor nr. 16/2-05/69 din 26.05.2023 prin care se solicită opinia Agenției Proprietății Publice asupra art. IX, alin. (3) din proiectul hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)*, **număr unic 241/MF/BNM/2023**, în limita competențelor funcționale, Agenția comunică următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 548/1995 *cu privire la Banca Națională a Moldovei*, Banca Națională este o persoană juridică publică autonomă. De asemenea, conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 192/1998 *privind Comisia Națională a Pieței Financiare*, Comisia Națională a Pieței Financiare este o autoritate publică autonomă. Respectiv, considerăm că prevederile art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 121/2007 *privind administrarea și deetimizarea proprietății publice*, nu pot fi aplicate persoanelor juridice indicate.

Totodată, menționăm că potrivit art. 14 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 121/2007, transmiterea cu titlu gratuit a bunurilor proprietate publică se efectuează și în alte cazuri expres prevăzute de legislație.

În această ordine de idei reliefăm că legiuitorul este în drept să decidă caracterul transmiterii (cu titlu gratuit sau oneros).

**Șef Direcție evidență și monitorizare
a patrimoniului public**

Digitally signed by Vrabie Natalia
Date: 2023.06.05 21:28:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Natalia Vrabie

Ex: L.Vulpe
Tel: 022 23-40-35

Atribuțiile de funcție ale directorului general exercitate de către dna Natalia Vrabie în baza Ordinului APP nr. 113-c din 31.05.2023